

Diaktársait képviseli

Az Egyetemi Könyvtár Tanácsában

534 bölcsészhallgató, 264 joghallgató, 648 természettudományi kari hallgató, 652 orvosegyetemista, 702 főiskolás volt beiratkozott látogatója az elmúlt tanévben az Egyetemi Könyvtárnak. Az olvasóteremben 1970-ben 90 százalékban egyetemisták és főiskolások dolgoztak. A kölcsönzésben hallgatóink aránya tavaly 62 százalékos volt. (Adatok az Egyetemi Könyvtár 1970. évi működéséről beszámoló jelentésből).

— Adatok, amelyek arról „beszélnek”, hogy hallgatóink nagy részének szüksége van a könyvtárra s, hogy igénybe is veszik szolgáltatásait. A kérések, kívánságok azonban eddig legtöbbször csak egyéntől-egyénhez születtek: azaz a kölcsönző hallgatótól a velük foglalkozó könyvtári munkatárshoz.

— Ez a helyzet most megváltozott. Az Egyetemi Könyvtár Tanácsának munkájában a KISZ-t, diaktársait képviselve részt vett Blum Judit másodéves bölcsészhallgató. Akinek — mint beszélgetésünk során elmondta — legfontosabb feladata az, hogy minél előbb megismerje a hallgatók könyvtárral kapcsolatos véleményét, igényeit és a továbbiakban a Tanácsban érdekeiket képviselje. Mindenekelőtt széleskörű felmérés kezdődik. Mintegy 500 példányban kérdőívek jutnak el a napokban a KISZ alapszervezethez, amelyeken mindenki elmondhatja a könyvtárral kapcsolatos véleményét, problémáit, s a megoldásokra vonatkozó javaslatait. (A kérdéseken többek között szerepel: Megfelelően tartják-e a hallgatók a könyvtár kölcsönzési időpontját a folyóiratolvasó nyitvatartását, a raktári kiszolgálást, a kölcsönzési lehetőségeket? Tudnak-e az olvasóteremben tanulni? Kapnak-e megfelelő segítséget kutatómunkájukhoz? Hozzá tudnak-e jutni a könyvtár állományában levő jegyzetekhez? Rendszeresen használják-e és hogyan a könyvtár szolgáltatásait?)

Ha a hallgatók ezekre a kérdőívekre lelkiismeretesen válaszolnak, akkor állapítható a véleményeket összegezve már érdemben foglalkoznak a Könyvtári Tanácsban a problémákkal és fokozatosan megkezdhetik azok megoldását.

Ahhoz, hogy a könyvtár és a hallgatók kapcsolatát javítani lehessen mindenképp arra van szükség, hogy hallgatóink érdekeltenségét sikerüljön felszámolni. (Például azt az elég szomorú tény, hogy a joghallgatóknak mindössze 7,8 százaléka látogatja rendszeresen az olvasótermet és 3 százaléka jár kölcsönözni.) Nagyon sokat segíthetnének abban a KISZ vezetők, az alapszervezeti tanulmányi felelősök. Szorgalmazniuk kellene, hogy valamennyi hallgató megismerje a könyvtárat és látogassa is. (Ne csak a kollégiumokra és a bölcsészkar irodalmi tanszékeire lehessen számítani ezen a téren!) Feltétlenül kívánatos, hogy valamennyi kar valamennyi első éves hallgatóját bevezessék a könyvtár használatának metódusába — a KISZ vezetők, a tanárok, a könyvtár munkatársaival együttműködve. Hasonló közös összefogással keresni kellene annak lehetőségeit, hogy a diákok folyamatosan tájékozódhassanak az érkező új könyvekről, külföldi tudományos munkákról, jegyzetekről. Több törődéssel nyilván segíteni lehetne a jegyzethiány ádátlan állapotán is. Például úgy, hogy a tanulmányi felelősök felmérnék a hiányzó jegyzetekre vonatkozó igényeket s a könyvtár sokszorosító részlegével, vagy a kari stencilezőkkel megállapodva házilag előállítanák a legfontosabb jegyzeteket, amelyeket azután a hallgatók bizonyos térítésért megkaphatnának. Azon is érdemes gondolkodni, hogy a könyvtárközi kölcsönzést fokozva lehetne-e ezen a téren valamit segíteni.

A későbbiekben feltétlenül kívánatos a hallgatók képviselőjének kapcsolatot teremtenie a városi könyvtárakkal is, hiszen közismert, hogy azokat is — elsősorban a Somogyi Könyvtárat — sok egyetemista látogatja. Számos lehetőség van. Ezek felismeréséhez, megfelelő kihasználásához, egy ember, a Könyvtári Tanácsba delegált hallgató kevés. Segítséget vár és reméljük kap is.

— SZ —

Tanulni — külföldön

Huszonöt V. éves egyetemi hallgatóból csak a napokban lett tanárjelölt. Most a második félév elején lépték át először az osztályok küszöbét, ahol tanítani fognak. Kicsit feszengve, félénken mozognak az évfolyamtársaik számára már minden arcával és zugával ismerős tanári szobákban — mondhatnám idegenek. A fehér köpenyeket még kissé szertartásosan veszik magukra, az osztálynaplók, tanmenetek, óratervezetek nekik még a tanév közepe óta újak — most ismerkednek ve-

lük. S egy kissé a négy éve már általuk koptatott szegedi utcákkal, egyetem előadókkal is — a messziről visszatért „óslakók” újralfelfedező örömeivel...

Leningrádból, Berlinből hazatért bölcsészek — ahogy magukat titulálják: „a részképzettek”. Orosz és német szakos hallgatók, akik félévét a Szovjetunióban és az NDK-ban töltötték, azaz a céllal, hogy szakmai tudásukat gyarapítsák az idegennyelv természetes közegében történő gyakorlásával. Rengeteg élményt, tapasztalatot gyűjtöttek hat hónap alatt. Arról, hogy ezekből mennyi hasznos, illetve, hogy ezt a fél évet hogyan lehetett volna — és a következő években kiutazóknak hogyan lehetne — a legjobban kihasználni maguk is sokat vitatkoznak. A most még vége-hossza nincs élménybeszámoló aradatában négyen elmondták véleményüket arról, hogy a részképzés nekik mennyit is jelentett leendő hivatásuk szempontjából. Idézem őket, mert úgy érzem gondolataik, véleményük megfontolásra érdemes:

Kevés a félév?!

Horváth Judit kicsit szomorúan, némi nosztalgiával beszélt a Leningrádban töltött hónapokról. Szeretett volna még ottmaradni az év végéig, de nem kapott rá engedélyt.

— Kevés félév arra, hogy megismerjük a Szovjetuniót is, kellő nyelvgyakorlatra, tudásgyarapodásra is szert tegyünk. Azt hiszem a harmadévet kellene az orosz szakosoknak a Szovjetunióban tölteniük. Harmadévből több tantárgyuk van s ha azokat mind oroszul tanulják sokkal szélesebb skálán gyakorolhatják és sajátíthatják el a nyelvet. Nekünk a Gerzen Pedagógiai Főiskolán hetente húsz óránk volt. 8 óra beszédgyakorlat, 2 óra országismeret, azaz előadások a szovjet kultúráról, 2 óra fonetika, 2 óra gyakorlat, az orosz, mint idegen nyelv módszertani kérdéseiről. Négy óra választható speciál kollégium, illetve speciál szeminárium irodalomból és nyelvészetből, 2 óra szakdolgozati konzultáció. Három szabadnapunk volt egy héten, amit könyvtárban, vagy otthoni tanulással és kirándulásokkal tölthettünk. Aki komolyan akart dolgozni, az ott voltam, mert a szakdolgozatomhoz a Puskinszkij Dom-ban értékes bibliográfiát találtam. Voltak persze olyanok, akik nem találtak megfelelő tanársegítőt, mert a szakdolgozati témájuknak nem volt a főiskolán speciál tanárja... A tanároknak egyébként többet kellene követelniük a szemináriumokon és a vizsgákon. A szovjet kultúrával kapcsolatban színvonalasabb, sokoldalúbb előadásokat vártunk. A módszertani órák helyett pedig szívesebben jártam volna rendszeresen iskolákba hospitálni. Talán ezért is szorongok most kicsit a tanítástól, de úgy érzem, hogy a félév alatt látottakat, hallottakat, tapasztalataimat fel tudom majd használni arra, hogy elményszerűen tudjam a nyelvet tanítani.

Nagyobb követelményeket!

Kecnyik György is azzal kezdte a véleményét, hogy nem V. évben kellene kiküldeni a hallgatókat.

— Mert aki már túl van az összes szigorlatokon, felnőttek érzé magát, annak már nem akarózik tanulni. Eppen ezért megfontolandó, helyesebb mindenkit részképzésre küldeni, illetve az, hogy onnan miért nem küldik haza azokat, akik nem végzik becsületesen a munkájukat, nem törekednek arra, hogy minél többet megismerjenek az országból. Sajnos, az a tapasztalatom, hogy nem lehet a hallgatók öntudatára apellálni. Azt kell mondanom, hogy közülünk ki-ki öntudata szerint dolgozott keveset vagy

semmit. Egyébként a nyelvi tudásunk szintjét elsősorban nem a főiskolán lehetett emelni, hanem a kollégiumban, ahol orosz diákokkal laktunk egy szobában. Rengeteget utaztam, láttam, tapasztaltam. Az élményeim, a magammal hozott sok-sok diapozitív és fotósorozatot felhasználhatom majd arra, hogy szemléletesebbé tegyem tanítványaimnak az orosz nép történelmét és nyelvét, a Szovjetuniót... Örültem volna, ha legalább fakulatíve lehetőségem nyílik iskolalátogatásokra, ha például a nyelvi laboratóriumokban folyó oktatást alaposabban megismerhettem volna... Ebben a félévben heti 32 óra elfoglaltságom van, két szaktárgyamat egyszerre tanítom, állandóan órákra kell készülnöm, s félek, hogy kevés időm marad az államvizsgákra való felkészülésre...

Ne V. évben, hanem előbb!

Tóth Balázs a berlini Humboldt Egyetemen töltött félévről a következőket mondta:

— Az, hogy a külföldiekkel foglalkozó tanszéken tanultunk nem volt a legszerencsésebb. Heti 8 óra nyelvgyakorlat volt, amelyeken elsősorban irodalmi műveket elemeztünk és a kifejezések helyes használatát tanultuk. Hallgattunk heti 2 óras előadásokat az NDK irodalmából. A két óra kultúrpolitika túlságosan elvi síkon mozgott, sőt, az ott elhangzottak nagyrészt itthon már tanultuk. En úgy érzem, a német ismerőseimmel folytatott beszélgetésekben többet tanultam, mint az egyetemen. Fél év kinn szerintem annyit ér, mint itthon az első és másodév. A kötelező óralátogatások alól fel kellene menteni a hallgatókat, mindenki választhassa az érdeklődésének legjobban megfelelő speciális képzési formákat. Nagyobb anyagi támogatás is elkelne, hogy jobban megismerhessék a diákok az NDK-t.

Aki akar, sokat tanulhat

Máté Mária azt hangsúlyozta, hogy nagyon segítőkészek voltak mindenben házigazdái:

— Főleg azoknak volt jó, akik olyan témából szakdolgoztak, aminek speciál tanárja volt az egyetem tanárai között. De volt olyan is közöttünk, aki tanáraink közbenjárására az akadémián dolgozó strukturalistákhoz járhatott szakdolgozatáról konzultálni. Mindenki tudott dolgozni, tanulni, aki akart. Igaz először olyan tárgyak is szerepeltek az órarendünkben, amiket mi itthon tanultunk, viszont például a kultúra történetéről nem tanultunk. Kifogásoltuk, hogy irodalomból Anna Seghers-el foglalkoztunk egész félévben, de ugyanakkor jó volt, az államvizsgára is hasznos lesz, hogy az 1945 utáni nyugatnémet irodalomról is hallottunk előadásokat. Nagy hiányosság volt viszont, hogy a német iskolarendszerről semmiféle fogalmat nem alkothattunk. A nyelvgyakorlati órák kiválóak voltak, napról napra készültünk rájuk, lelkesen tanultunk. Kevés a félév. Nem V. évben kellene részképzés, hanem II. vagy III. évben — akkor jelentene igazán sokat szakmailag az idegennyelv tanítására készülő hallgatóknak...

SZ. M.

Magyar karsztkutató Kubában

A Kubai Tudományos Akadémia jubileumi ülésszakot rendezett a Karsztkutató Szövetség megalakulá-

sának 30. évfordulója alkalmából. Hazánkát dr. Jakucs László, a JATE Természeti Földrajzi Tanszékének vezetője képviselte.

A kubai tudományok döntő feladatává a szocialista forradalom után a gazdasági fejlődés meggyorsítása, a természet kincseinek fokozottabb kihasználása vált. A tudományos kutatásokat ennek megfelelően összpontosították. A forradalom céjainak elérését közvetlenül támogató területek — a mezőgazdasági termeléssel, állattenyésztéssel, orvosi gyakorlattal, a földrajzzal kapcsolatos kutatások — gyorsan fejlődtek. A csak elméleti jellegű tudományok fejlődése ugyanakkor lényegesen lassabbnak tűnik, ezek az állam részéről kevesebb támogatást is kapnak.

A földrajz két nagy ága, a természeti és a gazdasági földrajz közül Kubában a természeti földrajznak van nagyobb szerepe.

A kongresszus nem bomlott szekciókra, hanem az elhangzott 90 kubai és 22 külföldi előadás a geotudományok egész területét átfogta.

Kubában a karsztkutatások a gyakorlattal szorosan összefüggő problémákra irányulnak. A mezőgazdasági-*lag hasznosítható karsztkutató területek vizsgálata, a karsztvíz öntözésre való felhasználása, az ivóvíz-kérdések megoldása* mind olyan kutatási cél, melyeknek megvalósítását a forradalom tüzte maga elé. A Kubai Tudományos Akadémia elnöke, Antonio Nunez Jimenez, régóta a legfőbb irányítója e fontos munkaterületnek. Jimenez barlangkutatóként részt vett Kuba felszabadításában is. A jelentős területeket elfoglaló mészkőhegyek és kismagasági mészkőfennsík a népi forradalmároknak kitűnő menedékhelyek voltak. Az akadémia elnökének ma is magas katonai beosztása van.

A nyolc napos tanácskozáson dr. Jakucs László 3 előadást tartott.

A kongresszus munkájának befejeztével A. N. Jimenez Jakucs László számára Oriente tartományban szervezett egy külön kutatóutat, melyen mód nyílt arra, hogy kutatásaihoz értékes adatokat gyűjthessen Santiago de Cuba környékén és a Sierra Maestra hegyvonulataiban.

A kubai utazásnak szakmailag talán legérdekesebb része az volt, amikor addig még csak légifelvételekről ismert területek karsztjelenségeit kutatták fel a járhatatlan trópusi őserdőben, ahol csak bozótjárókkal tudtak előrehaladni. Igen hasznos volt, hogy a trópusi karsztosodási folyamatokra vonatkozó szakirodalmi elméleteket most össze lehetett vetni a természet valóságával. A terepmunkát azonban a trópusi viszonyok sokszor nehezé tették.

A magyar karszttudomány eredményei egyébként korábban sem voltak ismeretlenek Kubában. A Nunez Jimenez 1963-ban járt már Magyarországon. A kubai és a magyar földrajzkutatók így lassan már hagyományossá való együttműködése azonban a jövőben még tovább is szélesedni fog. A Nemzetközi Földrajzi Uniónak 1971. augusztusában hazánkban megrendezésre kerülő konferenciáján ugyanis ismét hozzánk érkeznek a kubai geomorfológusok, élükön A. Nunez Jimenezsel.

A havannai egyetemen tartott előadások utáni baráti megbeszélésen a kubai fél javaslatot tett a szegedi és a havannai egyetem kapcsolatának szorosabbra tételére is. Elsősorban a tanárok szeréjét szorgalmazták, szívesen fogadnák azonban azt is, ha a szegedi egyetemisták diákköri szinten keresnének kapcsolatokat a kubai hallgatókkal.

SIMON IMRE

Postánkból:

Ilyen is van!

Minden kutatónak keserű perce, amikor kezében romlik el egy fontos műszer. A szomorú napokat, esetleg heteket az az idő jelenti, míg a javításra várni kell. Áll a munka. A műszerre beállított vizsgálatok, állatállomány értékelhetetlen módon kárba veszt, stb...

Hogy mennyire nem kell ennek törvényszerűen így lennie, arra a SZOTE műszaki osztályától láttunk példát. Szombatra beteg jelentett az egyetlen septrofotométerünk. Három téma vizsgálata állt le. Megrendelő és szóbeli kérés a műszaki osztályra. Rövid tájékoztató után elhangzott Horváth főmérnök ígérete, hogy hétfőn megjavítja a budapesti szerviz. A csodában azóta hiszünk, amióta hétfőn valóban bekapottatott a laboratóriumnak nevezett tekepályára a szerelő, a kapott információk megfelelő alkatrészekkel. A műszer működik és jó.

Köszönet érte!

Bennünk él a remény, hogy elromlott eszközeinknek máskor is legfeljebb három napig kell inaktívok lenniük.

A GYOGYSZERHATÁSTANI INTÉZET DOLGOZÓI

Az egyetem újszegedi fűvészkertjében felépült új létesítmény klímazobákból, laboratóriumokból, dolgozó- és műszerszobákból áll. A klímazobákban kondicionáló berendezések segítségével tervszerűen, programozottan szabályozható a hőmérséklet, a fényerősség, a páratartalom, irányítható a levegő mozgása, a széndioxid-koncentráció: optimális körülményeket tudnak teremteni a növénybiológiai vizsgálatokhoz. A JATE Növényéletani és Növényrendszertani Tanszékének szerteágazó tudományos kutató munkájában és a hallgatók magasabb szintű képzésében is jelentős szerepet játszik a fitotronnak.